

PASMINE I OPĆA PASMINSKA SVOJSTVA

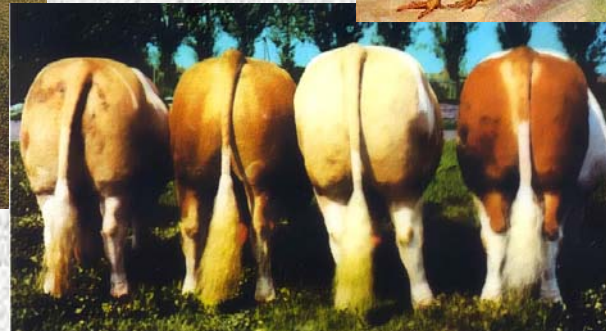
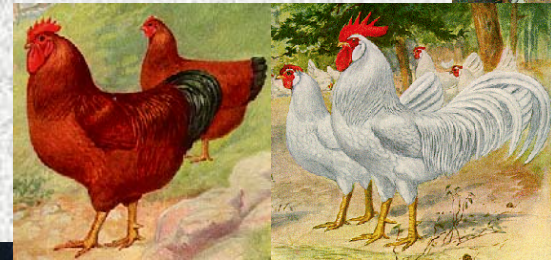
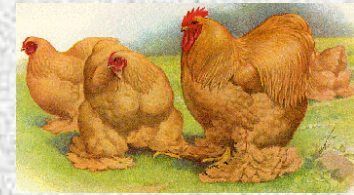
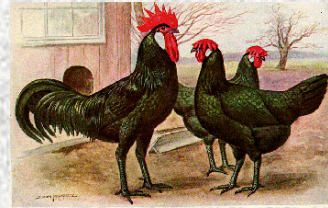
Degeneracije ili odrođenja

3. vježbe

Pasmine i opća pasminska svojstva

- **OPĆA PASMINSKA SVOJSTVA**

1. VARIJABILNOST ILI PROMJENJIVOST
2. DEGENERACIJE ILI ODROĐENJA
3. ZAKRŽLJANJE
4. AKLIMATIZACIJA ILI PRILAGOĐAVANJE
5. DOZRELOST
6. IZROĐENJE

Degeneracije ili odrođenja

2.DEGENERACIJE ILI ODROĐENJA

POJAM:

- o degeneraciji ili odrođenju u biološkom smislu govorimo onda, kada se kod životinja pojave neka nasljedna patološka stanja koja u većoj ili manjoj mjeri, izravno ili posredno ugrožavaju njihov opstanak
- ANOMALIJE
- STIGMATA DEGENERATIONIS

Degeneracije ili odrođenja

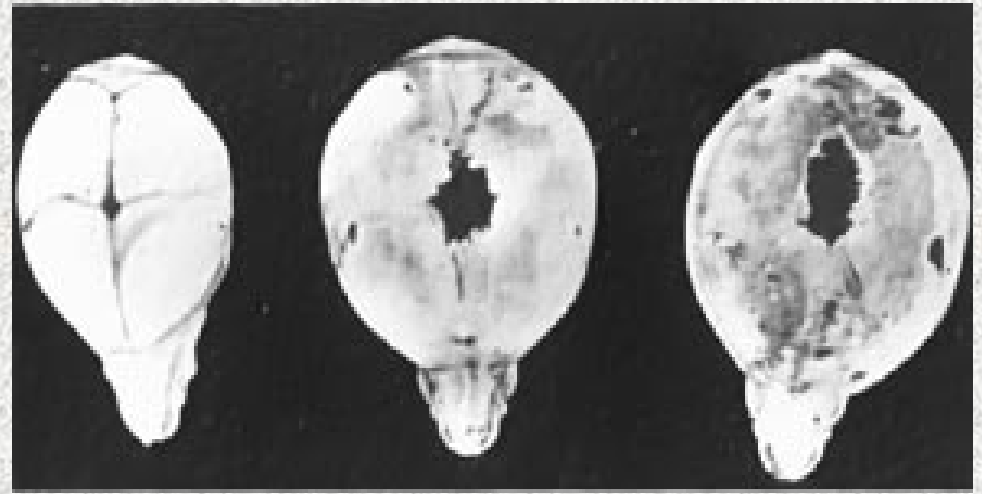
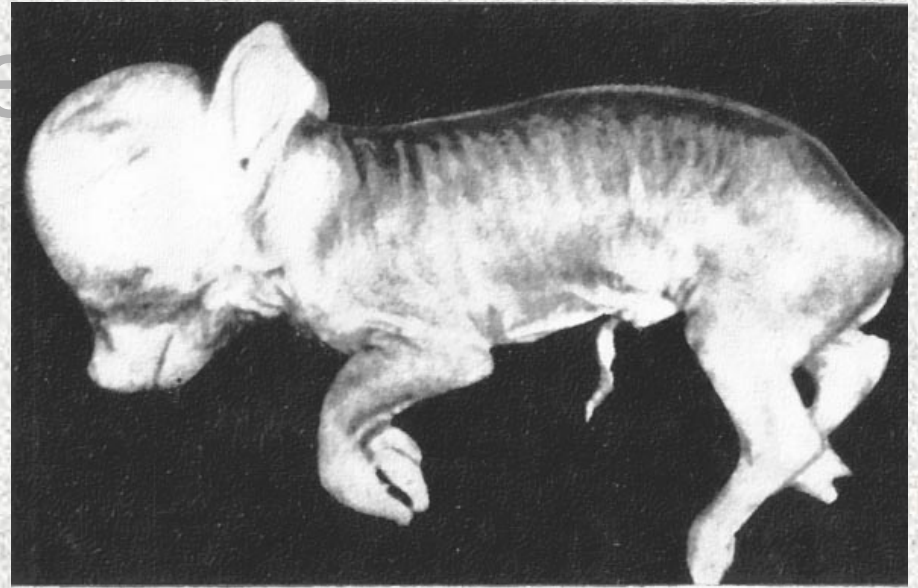
- Degeneracije mogu biti morfološke, fiziološke i psihičke (živčani sustav)
- Podioba degeneracija po Hadornu
 - Letalni faktori
 - Semiletalni faktori
 - Subvitalni faktori

Degeneracije ili odrođenja

- Nasljeđivanje degeneracija
 - Dominantno
 - Recesivno

Degeneracije

- Morfološke degeneracije
 - Izobličjenost tijela u cjelini

Hydrocephalus nakupljanje tekućine u tkivu velikog mozga, sve vrste životinja, u goveda najčešće s arthrogrypozom i drugim anomalijama, autosomalno recesivno nasljeđivanje

Degeneracije ili odrođenja

Torticollis

(urođeno iskrivljenje vratnog dijela kralješnice)

- u svih vrsta životinja, vezan i za druge oblike iskrivljenja kralješnice
- nasljeđuje se autosomalno recesivno

Degeneracije ili odrođenja

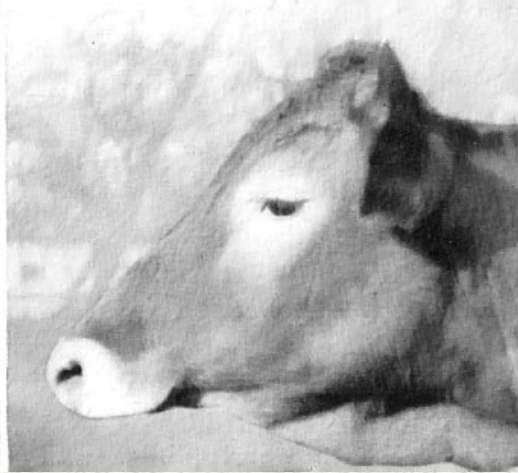
– Degeneracije na glavi

Polykeratia

(povećani broj rogova)

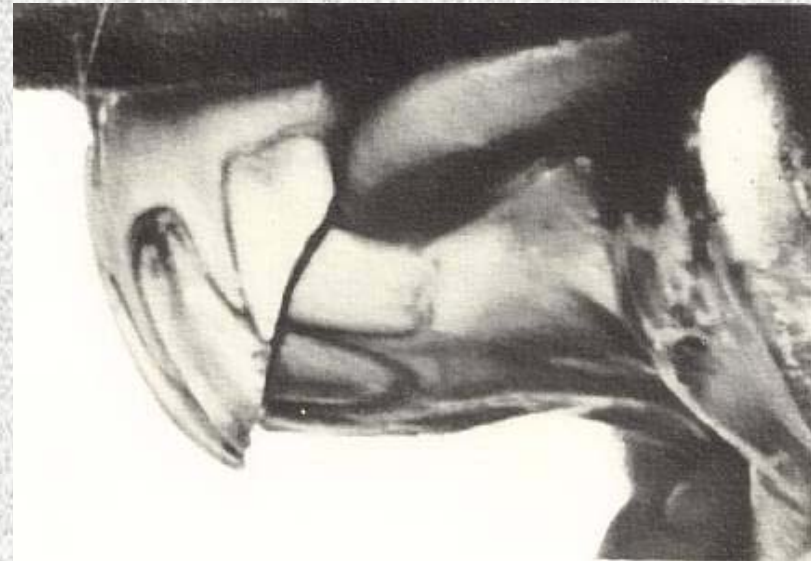
Degeneracije ili odrođenja

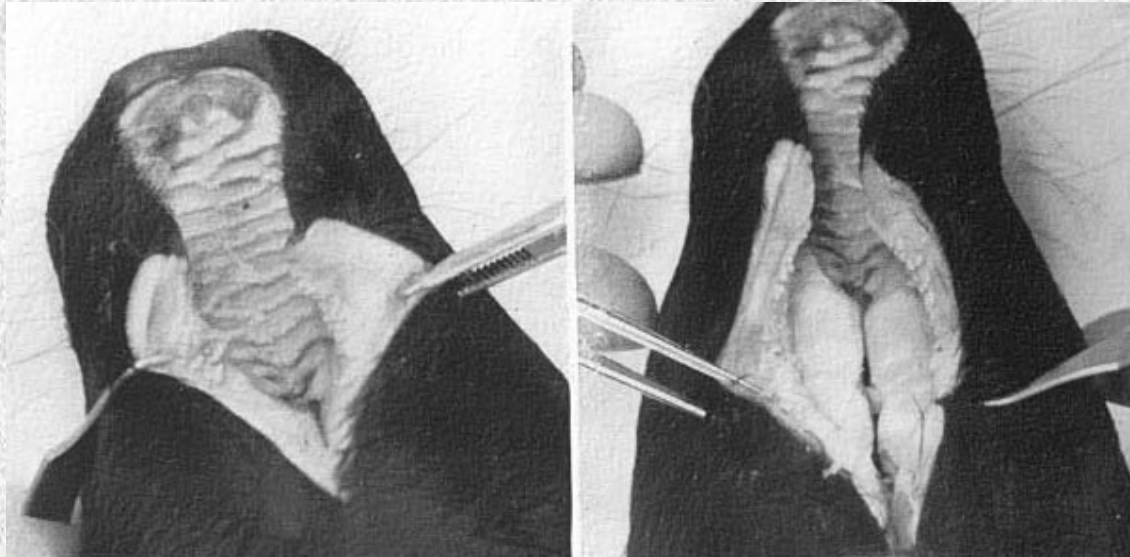
Brachygnathia inferior

(skraćena donja čeljust)

- u svih domaćih životinja
- više uzroka, autosomalno recesivno nasljeđivane (s dominantnim tijekom nasljeđivanja kod skraćivanja donje čeljusti)

Degeneracije ili odrođenja

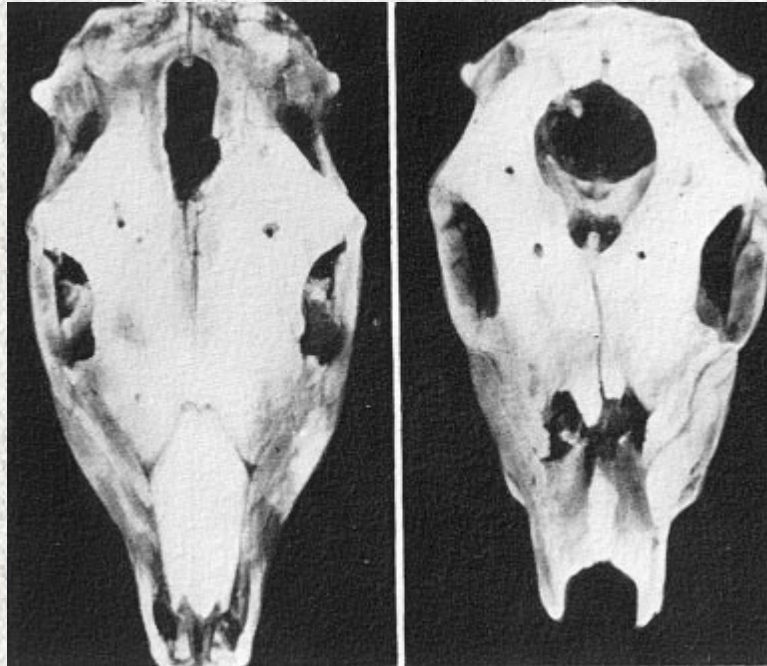

Agnathia

(nedostatak donje čeljusti)

- rijetko u domaćih životinja, a najčešće kod ovaca
- autosomalno recesivno letalno nasljeđivanje (letalni faktor A_{20} kod goveda)

Degeneracije ili odrođenja

Hernia cerebralis

(izlazak moždanog tkiva kroz šupljinu u lubanji pod kožu glave)

- najvjerojatnije se nasljeđuje autosomalno recesivno

Degeneracije ili odrođenja

Hernia cerebralis

Degeneracije ili odrođenja

Palatoschisis i rascjepljena uška

urođeno rascjepljenje nepca ili uške

- autosomalno recesivno nasljeđivanje
- često uz druge anomalije

Degeneracije ili odrođenja

Janje bez uški i janje sa skraćenim uškama

Degeneracije ili odrođenja

Achondrodysplasia

(embrionalni sustavni poremećaj hondralne osifikacije, poremećaj hrskavičnog rasta)

- u goveda, koza, ovaca, pasa, mačaka i kokoši, a rijede u konja
- autosomalno recesivno nasljeđivanje (goveda recesivno letalno-dexter tip)

Degeneracije ili odrođenja

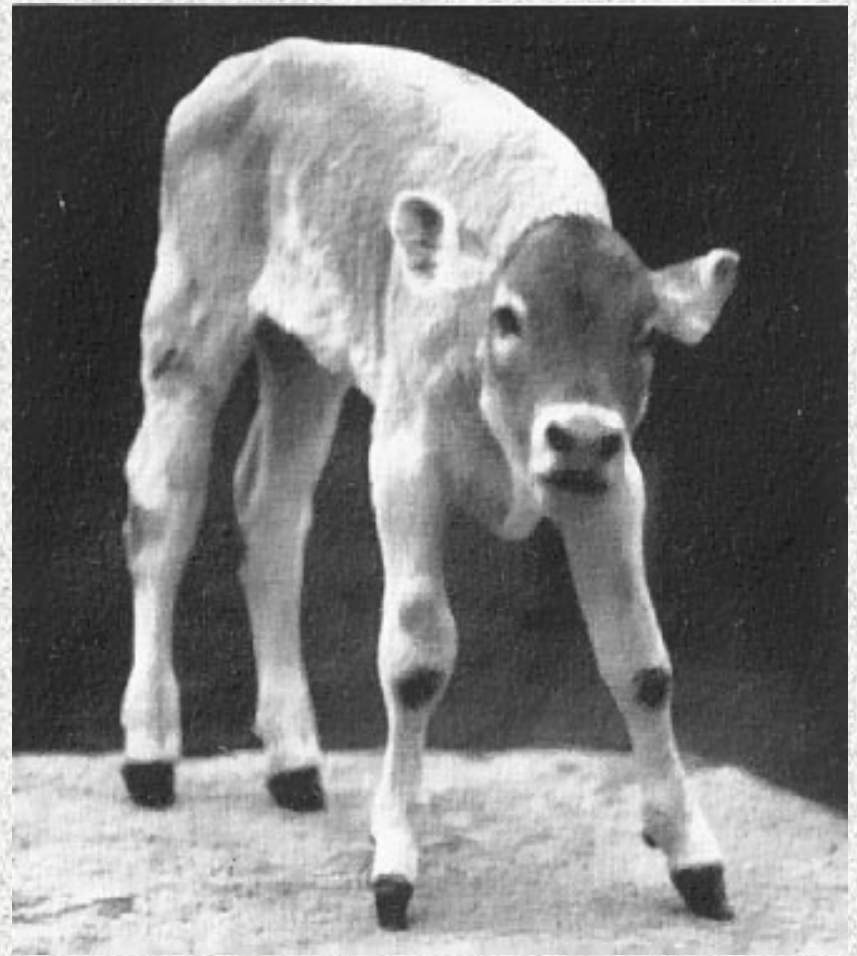
- Degeneracije na ekstremitetima

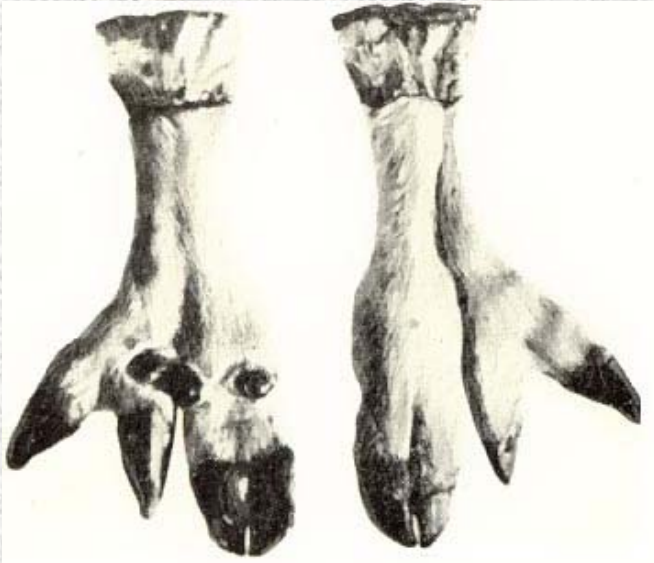
Syndaktylia

(sraštene falange u papkara)

- goveda, svinje i golubovi
- goveda gen +/sy, svinje autos. rec.

Degeneracije ili odrođenja

Polydaktylia

(prekobrojni prsti u ovisnosti o vrsti)

- sve vrste domaćih životinja
- dominantno nasljeđivanje

Degeneracije ili odrođenja

Phokomelia anterior dextra

(slabija razvijenost nekog ekstremiteta)

- konj, govedo, svinja i perad
- smatra se da semiletalnim faktorom

Degeneracije ili odrođenja

Limax

proliferacija vezivnog tkiva te njegovo orožnjavanje, genetska predispozicija sa $h^2 = 0,2$; terapija upitna zbog recidive

Arthrogryposis

(kruti zglobovi)

- sve domaće životinje, goveda češće
- konji autosomalni gen s dominantnim nasljeđivanjem kod ženskih životinja (LF B₅), goveda (LF A₁₈)

Degeneracije ili odrođenja

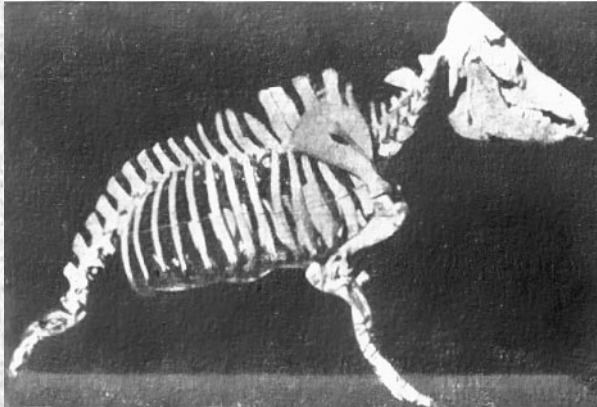

Abrachia

(nedostatak prednjih ekstremiteta)

- češće u hladnokrvnih pasmina
- recesivno autosomalno nasljeđivanje, letalni faktor B₈

Degeneracije ili odrođenja

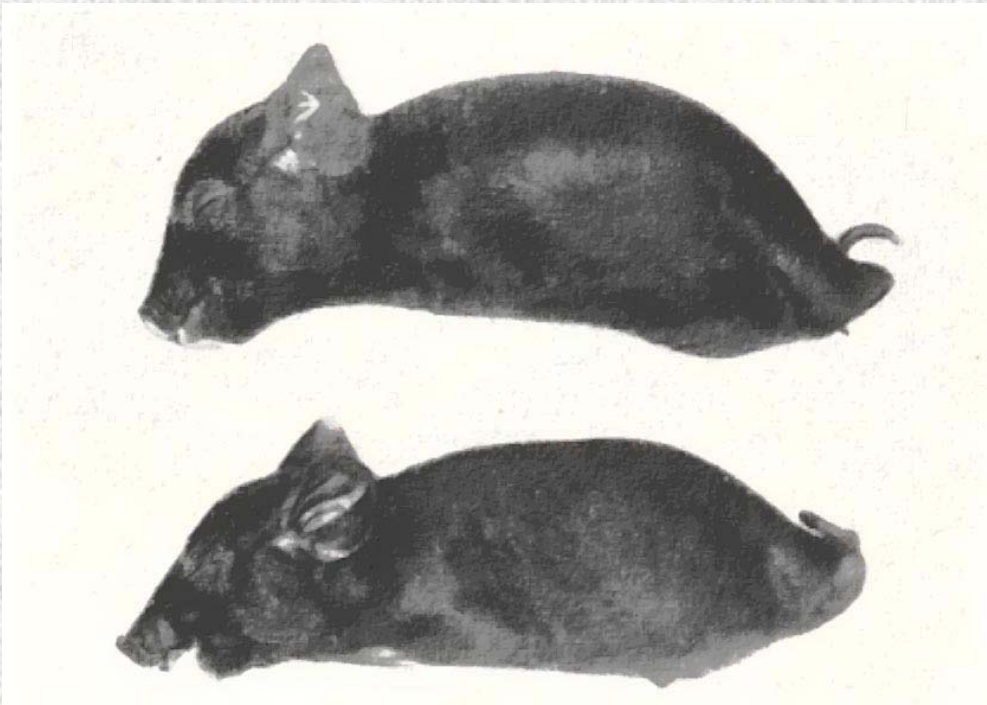

Apodia

(nedostatak stražnjih ekstremiteta)

- često uz poremećaje s anusom i urogenitalnim traktom
- nasljeđivanje uglavnom recesivno (goveda autosomalno, letalni faktor A_{23})

Degeneracije ili odrođenja

Amelia

(nedostatak svih ekstremiteta)

- rijetka u životinja, najčešće u svinja
- svrstava se u skupinu autosomalno recesivnih letalnih faktora

Degeneracije ili odrođenja

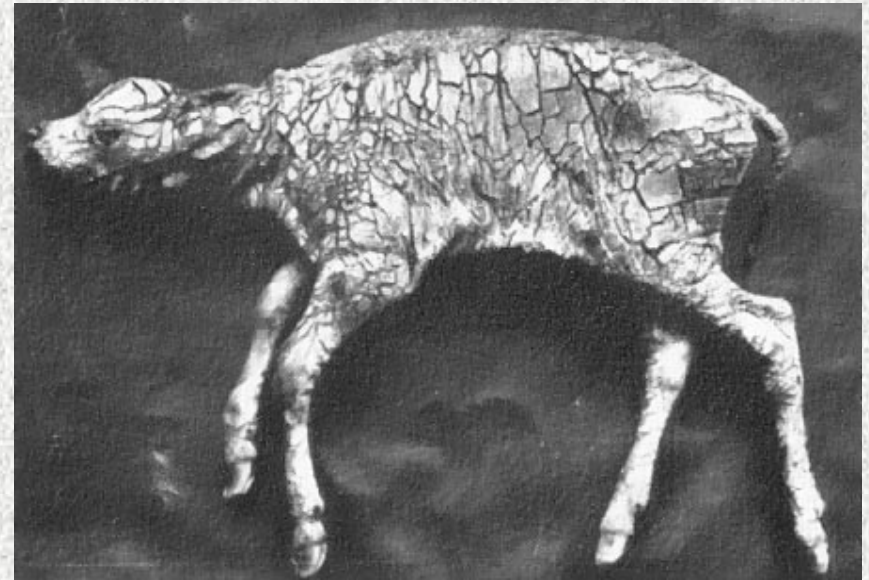
- Degeneracije na koži i dlaci

Hypotrichosis

urođena smanjena dlakavost ili bez dlaka

- autosomalno recesivno nasljeđivanje

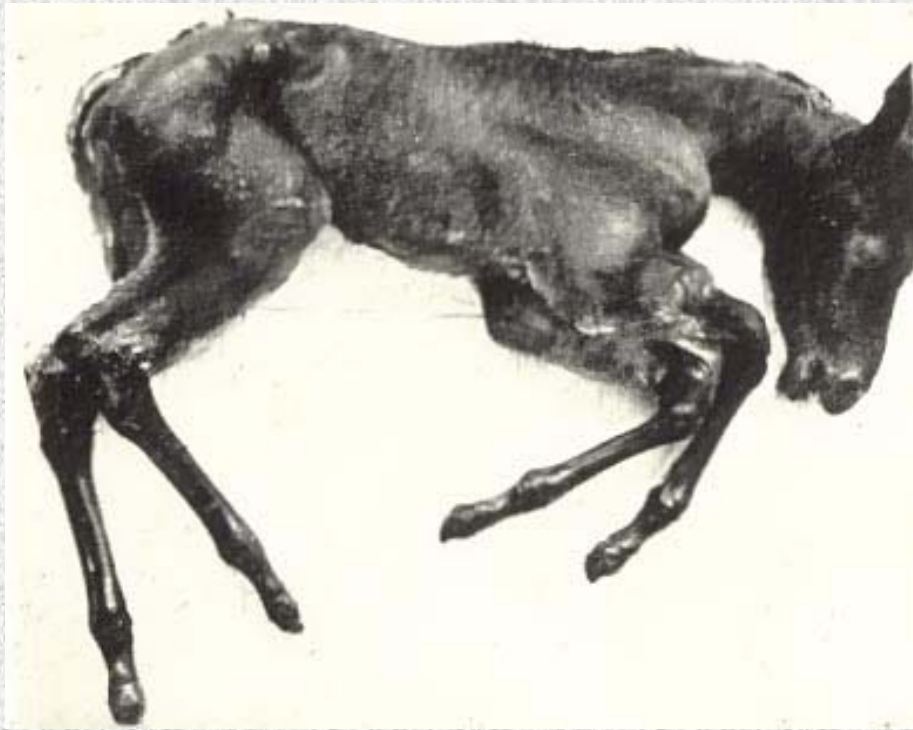

Ichthyosis congenita

hyperkeratoza, najčešće u goveda i pasa

- autosomalno recesivno nasljeđivanje, latalni faktor (goveda A₃₂)

Degeneracije ili odrođenja

Epitheliogenesis imperfecta

područna epidermalna aplazia

- u goveda, konja, ovce i svinje
- u većine životinja distalni dijelovi ekstremiteta, u svinje po leđima
- letelni (B_4 , A_2 i C_{17}) ili semiletelni faktori

Degeneracije ili odrođenja

- Anomalije na mliječnoj žlijezdi

Polythelia

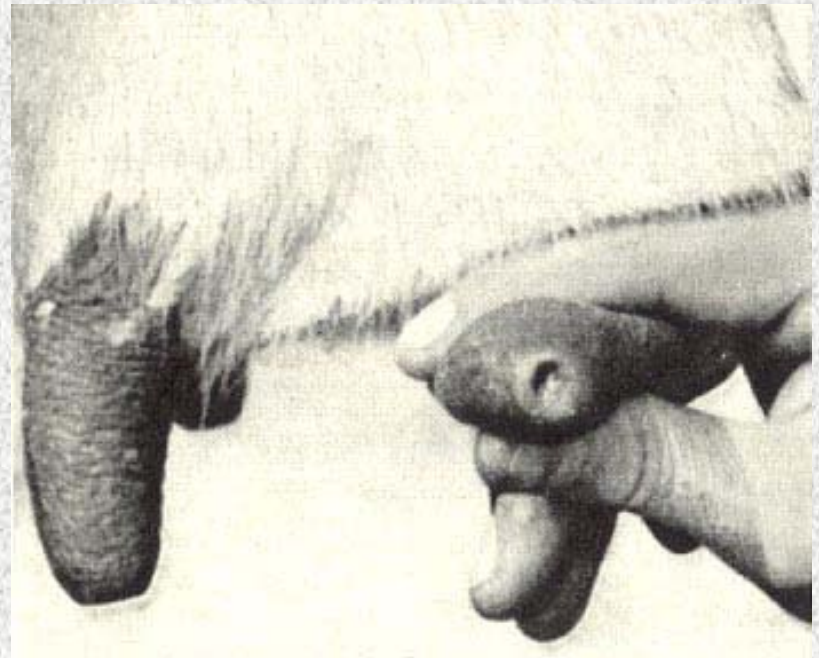
(veći broj sisa)

- često uz veći broj mamarnih kompleksa-polymastia; kod goveda, ovaca i koza
- veći broj čimbenika, h^2 od 0,23 do 0,5 kod simentalca
- može amputacija kao terapija no dotične životinje isključiti iz uzgoja

Degeneracije ili odrođenja

*Ljevkasti vrh sisnog
otvora*

Degeneracije ili odrođenja

– Hernije-kilavosti

Hernia umbilicalis

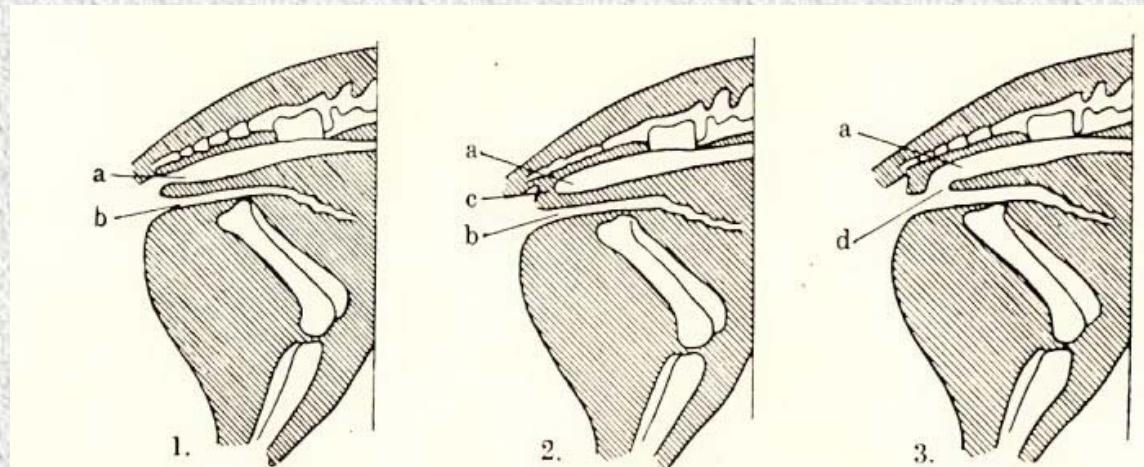
(pupčana kila)

- u svih domaćih životinja, ili autosomalno recesivno ili većim dijelom pod utjecajem vanjskih čimbenika

Degeneracije ili odrođenja

- Degeneracije na spolnim organima

Atresia ani

poremećaj u razvoju anusa, a često i rektuma

- u konja, goveda, koza, ovaca, alpaka, pas i mačka u različitom obliku
- autosomalno recesivno nasljeđivanje (govedo LF A₁₆), terapija operacija

Degeneracije ili odrođenja

Hermaphroditismus testicularis

(životinje s razvijenim tkivom testisa i ovarija)

- može biti
 - lateralni* (s jedne str. testis, a s druge strane ovariji)
 - bilateralni* (s obje strane ovotestes)
 - unilateralno* (samo na jednoj strani)
- u svih domaćih životinja
- radi se o kariotipu XX ili XY ili XX/XY mozaiku ili trisomiji (XXY) ili X0

Degeneracije ili odrođenja

- Degeneracije na živčanom sustavu

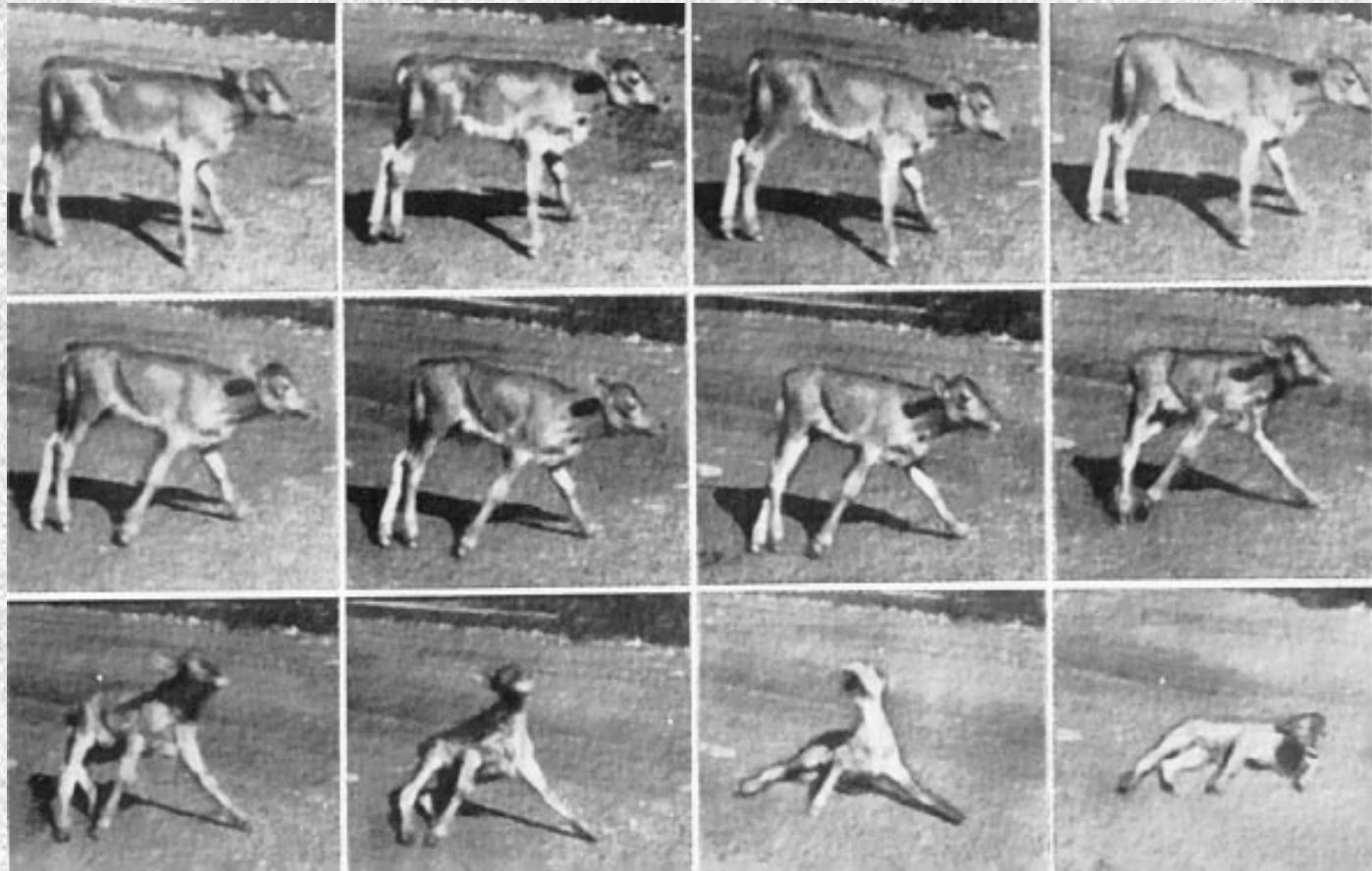
Ataxia

(urođene deformacije atlantookcipitalnog zgloba različite etiologije)

- najčešće u konja (toplokrvni – arapski), goveda i ovaca; autosomalno recesivno nasljeđivanje

Degeneracije ili odrođenja

Ataxia teleta

Degeneracije ili odrođenja

- Purifikacija gojidbe
 - Dominantne
 - Recesivne